

Leger må få styre egen fritid

– Sykehusene har i mange tilfeller altfor restriktive regler for legers adgang til å ha bierverv på fritiden, mener Legeforeningen. Nå har sentralstyret vedtatt en klar policy på dette og bedt om møte med de regionale helseforetakene.

– Leger har som andre arbeidstakere krav på råderett over egen fritid, sier Anne Kjersti Befring, avdelingsdirektør i forhandlings- og helseerettsavdelingen i Legeforeningen.

Hun understreker at foreningen aktivt har arbeidet for å øke legenes bevissthet om ryddighet for å unngå interessekonflikter og inhabilitet. – Men nå har pendelen svingt for langt i feil retning, og arbeidsgivere har blitt for restriktive. Det er god samfunnsøkonomi og ressursutnytting å tilrettelegge for at leger som ønsker det, påtar seg bierverv på fritiden, sier hun.

– Eventuelle forbud mot bierverv må være begrunnet i hensynene til habilitet og lojalitet til hovedarbeidsgiver, noe som forutsetter konkrete vurderinger, understreker Befring.

Hun viser til at helseforetakene har etablert en restriktiv linje ved hjelp av interne retningslinjer og standardformuleringer som inntas i nye arbeidsavtaler. Det er flere steder gjennomført forbud mot bistillinger. De regionale helseforetak har innført kriterier i anbuds konkurransene som medfører at private tjenesteytere avskjæres fra å delta dersom de har ansatte med hovedarbeid i sykehus, selv om man ikke er i noen habilitetskonflikt.

Sivilombudsmannen har nylig uttalt at helseforetakene har gått for langt i å regulere ansattes fritid. Legeforeningen har nå bedt om et møte med de regionale helseforetakene for å drøfte situasjonen.

– Notatet vil være et godt grunnlag for å få justert sykehusenes veldig restriktive

Anne Kjersti Befring. Foto Lise B. Johannessen

ordninger for bierverv, sier Anne Kjersti Befring.

Les policynotatet: www.legeforeningen.no/?id=97665

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Kan gå ut over forebygging

– Alt fokuset på å følge opp enkeltpersoner innen sykefraværarbeidet kan gå ut over det forebyggende arbeidet.

Det mener Kristian Vetlesen, leder i Norsk arbeidsmedisinsk forening (Namf). – Kontroll av enkeltpersoners sykefravær kan gi effekt på kort sikt, men hvis det ikke følges opp med arbeidsmiljøforbedringer og god tilrettelegging, vil sykefraværet igjen stige, sier han og viser til at de nye kravene til oppfølging av sykmeldte som ble innført i vår, er svært ressurskrevende for ledere med personalansvar.

Sykefraværskontroll vil kunne stjele tid fra det systematiske helse, miljø og sikkerhetsarbeidet som ledere har ansvar for. Vi ser at mange virksomheter er flitige brukere av bedriftshelsetjenesten i sykefraværarbeidet, men at dette kan føre til at andre viktige forebyggende oppgaver blir nedprioritert, sier han.

Data fra Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser viser at mellom 40 % og inntil 50 % av de sykemeldte oppgir

at sykefraværstilfellet oppleves å ha en arbeidsrelasjon. Leger har anslått at 20 % av sykdoms- og skadetilfeller i en allmennpraksis kan være arbeidsrelatert.

– Hvis kunnskapen om enkeltpersoners tilretteleggingsbehov systematiseres, og tiltak gjennomføres, vil det kunne komme mange ansatte til gode, sier Vetlesen. Han advarer derfor mot å la sykefraværskontroll stjele tid fra det systematiske helse, miljø og sikkerhetsarbeidet.

Vetlesen er også bekymret for at den mangelfulle innsatsen når det gjelder forebygging på arbeidsplassen, kan gå ut over innvandreres og menns helse.

Mange av disse har en veldig høy terskel for å gå til fastlegen, men kan nås gjennom bedriftshelsetjenestens arbeid. Vi opplever også at mange utlendinger ikke vet så mye om hvordan det norske helsevesenet og fastlegeord-

Kristian Vetlesen er bekymret for at forebyggende oppgaver blir nedprioritert. Foto Lise B. Johannessen

ningen fungerer, og at vi må informere dem, sier han.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk